Considerații privind relațiile economice dintre China și SUA în contextul global actual

Mihaela BUNEA

Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu, Facultatea de Stiinte Socio-Umane
"Lucian Blaga" University of Sibiu, Faculty of Social and Human Sciences
Personal e-mail: m _bunea @ymail.com

Considerations about the economical relations between China and the USA in the nowdays economical context

This paper is analyzing the evolution of the economical relations between China and the USA at the beginning of the XXI century and comes to the conculusion, that there is a economical interdependency between those 2 states, becuase both of them need the other ones market to sell its products and to deliver certain services for its population. China has become in the last years the second economical partner for the USA woldwide, after Canada. But this economical balance is put down by the USA with the help of Saudi Arabia, a state under the influence of the United States, which is delivering the most oil and gas for the chinese economy. China is trying to re-balance by importing more from the Iran, an traditional enemy of the United States, but Iran does not have for the moment the capacity to satisfy the chinese economy. As part of the conclusions of the paper, we can say that the balance of economical interdependency is still existing, but the influence of western democracy on China will put one day an end to nowdays chinese ideology and way of life.

Keywords: China, USA, economical interdependency, oil exploitation, trade market.

Atunci când un stat își bazează toată încrederea, puterea și economia pe forțe care nu sunt absolute sau eterne, reacția la un eventual eșec și capacitatea de recuperare după un șoc sunt mai precare și tind să nu ocolească efectele efemere ale acestor atitudini.

De aceea, se recomandă întotdeauna strategii viabile și o grijă constantă a celor ce decid asupra anumitor direcții de urmat într-un stat, tocmai pentru a evita orice fel de tulburări ulterioare. Însă, evenimentele imprevizibile, mai ales într-un sistem complex asemenea lumii de azi și rapiditatea cu care se dezvoltă noi paliere de influență politico-economică, precum și fenomenul de globalizare sunt circumstanțele care generează discontinuitate și remodelare în relațiile internaționale.

Dependența globală de petrol a fost unul dintre factorii primordiali în transformarea economiilor mondiale din ultimele decenii și continuă să adune diverse perspective asupra sa, în general cu privire la maniera în care țările producătoare și consumatoare de astfel de resurse naturale și-au conturat politica internă sau externă în funcție de această condiționare a petrolului. Nu numai țările consumatoare sunt expuse riscului (fluctuația prețurilor, intermitențe), ci și cele producătoare, care devin vulnerabile la sancțiuni economice (cum este cazul Iranului), bazându-se, în mare măsură, pentru prosperitatea statului, pe barilii de petrol vânduți zi de zi. În cele ce urmează se dorește realizarea unei analize a acestor dependențe (mutuale) de petrol (practicile petroliere, fluxul exporturilor și cel al importurilor, volatilitatea prețurilor etc.), importanța studiului fiind axată pe modul în care interacționează, din acest punct de vedere, trei state: Statele Unite ale Americii, Regatul Arabiei Saudite și Republica Populară Chineză, fiecare cu o perspectivă diferită asupra sistemului internațional și cu interese divergente în zonele de influență.

Obiectivele prezentului demers de cercetare constă în descifrarea principalelor condiții ce determină

aceste relații (evaluate într-o structură binară), evoluția acestora și liniile orientative preconizate în dilatarea acestor legături, cu precizarea că reacția Chinei este cea asupra căreia ne vom aplica în principal. Robert Keohane și Joseph Nye sunt teoreticienii care au subliniat importanța conceptului de „interdependență complexă" pe scena mondială (anii '70), punând accentul pe varietatea corporațiilor transnaționale, semnificația organizațiilor internaționale, liberalismul în economia mondială, cu influență atât la nivel global, cât și la nivel regional – a apărut ca o reacție la perspectiva realistă asupra relațiilor internaționale care avea lacune cu privire la alte aspecte ale relațiilor manifestate între state, în special la nivel bilateral, care se rezumă la interdependența economică, în detrimentul forței militare ca principală caracteristică - și se referă la situații în care relațiile dintre state sau alți actori internaționali au la bază anumite evenimente externe care conduc spre beneficii mutuale (rolul puterii în acest tip de interacțiune este redus la două caracteristicii: sensibilitatea, în sensul că efectele dinspre o anumită parte se resimt și în cealaltă și vulnerabilitatea, care intervine atunci când apare necesitatea de modelare după anumite schimbări externe, dar mecanismele pentru a realiza această modelare sunt mai puțin accesibile).[1]

Mai mult decât atât, interdependența complexă are trei trăsături semnificative, și anume: „canalele multiple" prin care operează, caracteristică ce evidențiază multiplele conexiuni între societăți, relațiile dintre state, organizații internaționale și companii multinaționale; principalele domenii de discuții sunt marcate de „absența ierarhiei", ceea ce exemplică diversitatea în relațiile externe și „limitarea segmentului militar" – element ce presupune că în timp ce securitatea statului rămâne un obiectiv principal, forța militară nu este reprezentativă în relațiile economice dintre state, de pildă.[2]

Toate aceste caracteristici conturează relațiile dintre state în mediul internațional actual, mai ales în domeniul economic. Pe lângă acestea, teoria celor doi autori menționați mai sus propune și câteva observații asupra „procesului politic al interdependenței complexe", în care obiectivele statelor variază în funcție de domeniul în care se aplică, manipularea interdependenței, cu rol pregnant al organizațiilor și actorilor transnaționali, este principalul instrument, agenda este stabilită de organizațiile internaționale, în mare parte, pentru formarea de coaliții și pentru procesul decizional.[3]

Noțiunile teoretice expuse tind să sublinieze anumite aspecte decisive pentru interdependența economică dintre Statele Unite și China, de asemenea, și pentru maniera în care va evolua relația dintre aceste două puteri economice, în condițiile în care interesele acestor două state interferează în afacerile din sistemul statelor Golfului, abundente în resurse naturale, în special petrol. Statele Unite au încercat în ultimele decenii să atragă Republica Populară Chineză spre o legătură economică bilterală, astfel încât să o determine să interacționeze cu structurile economice globale – diplomația, sancțiunile economice și presiunile exercite de organizații internaționale (de exemplu, Organizația Mondială a Comerțului) primează în fața puterii militare - și se remarcă comunicarea gradual mai accentuată dintre ONG-uri și guverne naționale, sau dintre corporații multinaționale și guverne.[4]

Fluxul de informații este mult mai larg și pentru a-și menține un nivel de cooperare extins, cele două puteri economice trebuie să-și consolideze relația pentru a spori creșterea economică și pentru stabilitatea și securitatea regională.

Așadar, o relație valoroasă a secolului XXI este cea dintre puterea în curs de dezvoltate, China și superputerea SUA, caracterizată de expansiunea influenței Chinei la nivel global și regional și mișcările sale din domeniul geopolitic, o relație care nu era atât de previzibilă, mai ales că unii americani consideră China, din punct de vedere ideologic și strategic, incompatibilă cu SUA (Statul chinez a devenit un jucător pe scena internațională încă din timpul administrației Carter, ceea ce a generat reformele economice întreprinse de Deng Xiaoping spre sfârșitul anilor 1970 și, mai târziu, integrarea Chinei în diverse organizații multilaterale: OMC, Cooperarea Economică Asia-Pacific sau APEC etc.).[5]

Se poate specifica, în continuare, că interdependența economică dintre cele două economii mărețe ale lumii, adânc înrădăcinată, a adus cu sine o serie de nemulțumiri, cum ar fi: sustragerea de informații comerciale atribuită chinezilor, deficitul provenit din comerțul bilateral (deficitul comercial al SUA în 2012 era ridicat la 536 mld.$)[6].

China este, printre altele, și cel mai mare deținător de obligațiuni de stat americane, dar și unul dintre cei mari finanțatori străini ai datoriei guvernamentale americane[7] (guvernul chinez le cere exportatorilor chinezi, plătiți în dolari, să-și schimbe dolarii pentru moneda chineză, astfel, guvernul chinez acumulează o cantitate semnificativă de dolari, pe care îi investește în obligațiunile Trezoreriei americane, ceea ce ajută guvernul federal să-și finanțeze deficitul bugetar).În anul 2002 obligațiunile deținute de China erau de 118 mld.$ și au ajuns până la 1300 mld.$ în 2013, întrecând Japonia ca cel mai mare deținător de obligațiuni americane.

Pe de altă parte, Washinton-ul dorește cooperarea cu Beijing-ul și rebalansarea economiei globale, având China drept a doua cea mai mare putere economică mondială și membru permanent al Consiliului de Securitate ONU, care să balanseze și securitatea internațională prin poziția sa dorită împotriva planurilor nucleare iraniene sau nord-coreene și stoparea

răspândirii conflictelor din zona Orientului Mijlociu (Siria), să coopereze în domeniul problemelor impuse de schimbările climatice și, totodată, promovarea drepturilor omului în Republica Populară Chineză (deși progresul spre o cooperare fără discrepanțe și conflict este încă în lucru).[8]

Cu toate acestea, cele două modele economice propulsate de SUA și China sunt antagonice în structură și practică, sistemul chinez acordă un rol desăvârșit statului și corporațiilor deținute de stat, creșterea economică a sa e dependentă mai mult de exporturi și investiții decât de consum, și chiar dacă indicele de libertate al comerțului s-a mărit, are încă nevoie de reforme economice pentru celelalte categorii, cum ar fi libertatea de proprietate, libertatea față de corupție, investiții.[9]

În schimb, SUA, conform „Index-ului Libertății Economice 2014" realizat de Heritage Foundation, este pe locul al 12- lea în rândul celor mai libere economii mondiale, având o economie de piață în care libertatea de proprietate și cea față de corupție au rate ridicate. [10]Câteva date generale asupra modului în care cele două state sunt în mare parte interdependente și, din punct de vedere economic (principalele forumuri de discuții bilaterale sunt Dialogul Economic și Strategic SUA – China și Comisia Mixtă pentru Comerț), pot fi aduse în discuție: Statele Unite și China sunt prima și respectiv a doua economie mondială - în anul 2012, PIB-ul nominal al SUA era aproape dublu față de cel chinez (15680 mld. $ în SUA, comparativ cu 8227 mld.$ în China) , China este al doilea cel mai mare partener comercial al SUA, după Canada, exporturile SUA către China au ajuns la 111 mld. $ în 2012, iar cele chineze către SUA la 426 mld.$150, în urma unui raport realizat de Associated Press, China este cel mai mare partener comercial pentru mai mult de 123 de țări[11]. În plus, investițiile străine directe (ISD) ale Chinei în raport cu cele americane, au ajuns la 20 mld.$ în 2013.152 Datele indicate demonstrează, încă o dată, semnificația interacțiunii sino-americane și influența acesteia asupra economiei globale. În plus, investițiile străine directe (ISD) ale Chinei în raport cu cele americane, au ajuns la 20 mld.$ în 2013. Datele indicate demonstrează, încă o dată, semnificația interacțiunii sino-americane și influența acesteia asupra economiei globale.[12]

Un aspect al acestei conexiuni economice, valoros de altfel, este subliniat de obiectivele chineze pe termen lung, printre care securizarea și diversificarea accesului către resurse naturale este unul dintre cele mai importante, alături de relațiile de bună cooperare cu SUA și menținerea unor relații pașnice cu vecinii săi pentru influența economică în regiune.Statul chinez a trecut cu pași rapizi la a fi cel de-al doilea cel mai mare consumator de petrol după Statele Unite, dar a devenit cel mai mare consumator de energie în anul 2010, după datele Administrației de Informații Energetice a SUA[13] și, de asemenea, proiecțiile pentru anul curent erau că va depăși SUA și în materie de importuri de petrol brut și produse petroliere, datorită creșterii consumului de petrol al Chinei[14].

Așadar, ideologiile politice divergente, influența economică și accesul la informație și tehnologie sunt în prim-plan atunci când se urmăresc politicile referitoare la petrol și beneficiile sale, ceea ce, de multe ori, produce conflicte între state. China are nevoie de o legătură pașnică cu SUA pentru a rămâne una dintre puterile mondiale și se lasă ghidată, în unele domenii, de acest parteneriat sino-american pentru stabilitatea internă, dar și pentru creșterea economică (dat fiind că viitorul său ca putere economică nu este tocmai sigur).

Orientarea geostrategică a Chinei din ultimul timp, cu privire în mare parte la politica de securitate energetică, tinde să afecteze relația sa cu Occidentul și interesele țărilor vestice în statele care abundă de resurse naturale din zona Golfului Persic[15].

Cu toate că o resursă fosilă primară a Chinei este cărbunele (aproximativ 70% consum de energie în 2011) și consumul de petrol se ridică la doar 19% din totalul de energie consumată în țară și sursele de energie regenerabilă, chiar și cele de cărbune nu sunt suficiente pentru un sistem energetic eficient pentru cerințele de dezvoltarea ulterioară a Chinei (consumul de petrol a crescut cu aproximativ 12% în fiecare an, începând cu anul 1980).[16]

Prin urmare, extinderea Republicii Populare Chineze în Orientul Mijlociu, sporește întrebările legate de securitatea regiunii, unde SUA exercită o mare influență. Conducerea de la Beijing vrea să se asigure că Washington-ul este dispus să mențină în continuare securitatea Golfului, întrucât puterea militară chineză încă nu are expertiza necesară pentru a activa la nivelul SUA, ceea ce tensionează relațiile dintre cele două state[17] și interdependența dintre cele două țări, de asemenea. Dacă statul chinez dorește să se mențină în linia puterilor mondiale, SUA are nevoie de alianță, nu de conflict în zona Orientului Mijlociu bogată în resurse de petrol și acțiunile viitoare se modelează după tiparul în care evoluează cooperarea pentru a obține beneficii mutuale.

Deși pentru o perioadă îndelungată China ocupa poziția a doua în importul de petrol, după Statele Unite, în luna septembrie a anului 2013 importurile de petrol ale Chinei le-au depășit pe cele americane și rata de creștere a acestora are o linie pozitivă în urma prognozelor pentru anul 2015, conform EIA, Arabia Saudită fiind cel mai mare furnizor de petrol brut către China În ultimii ani, statul chinez a creat trei mari companii de gaz și petrol („China Petroleum & Chemicals Corporation", „China National Petroleum Corporation" și „China National Offshore Oil Company"), pe care le-a impulsionat încă din anul 2003 să se intersecteze în operațiuni cu țările exportatoare

de petrol, ceea ce a rezultat într-o competiție cu cele americane și europene, mai ales în Orientul Mijlociu – regele Abdullah al Arabiei Saudite a trecut imediat la negocieri bilaterale.[18]

Pe de altă parte, China devine gradual tot mai ahtiată după energia Orientului Mijlociu, însă influența SUA în regiune pare să aibă un avantaj militar și diplomatic, de asemenea. Chiar dacă există anumite diviziuni sociale și politice în zona Orientului Mijlociu, statele arabe sunt interesate de avansarea chineză în regiune, astfel încât să contrabalanseze influența extinsă a SUA , dar și pentru a o menține pe poziții (Arabia Saudită realizează 1/5 din totalul de importuri de petrol ale Chinei, relație marcată de un trend pozitiv, cu toate că și importurile din Iran sunt semnificative pentru China[19].

În plus, expansiunea rapidă a economiei chineze conturează necesitatea extinsă pentru resursele de petrol și raportarea acestui stat la principalele țări exportatoare de petrol, astfel, China și-a trasat câteva criterii care stau la baza relațiilor sale cu Arabia Saudită: încrederea de care a dat dovadă de-a lungul timpului în parteneriatele economice (ceea ce este valabil și în cazul relației SUA - China), capacitatea de producție sporită și rezervele de petrol ale statului saudit, economia Arabiei Saudite este una dintre cele mai mari din Orientul Mijlociu și, cel mai important rol acordat Arabiei Saudite, este locul pe care îl ocupă în cadrul OPEC și modul în care influențează politicile petroliere.[20]

Așadar, rolul activ al Chinei în Orientul Mijlociu, materializat în relațiile economice și diplomatice cu statele bogate în resurse naturale, urmează să fie încoronat de succes, având în vedere elementele recente de dezvoltare, statul fiind în relații pașnice atât cu aliații americani (Arabia Saudită, Israel, Turcia), dar și cu cei care manifestă reticențe față de SUA .[21]Statele Unite și China au interese comune în regiune, pe care le pot fructifica și explora, astfel încât să asigure stabilitatea regională și cooperarea în ceea ce privește domeniul energetic.

Petrolul și a devenit una dintre resursele din ce în ce mai semnificative din punct de vedere energetic sau al produselor obținute, dar aceste rezerve nu sunt nelimitate. Populația globală este în continuă creștere, iar țări precum China și India, cu o creștere în standardul de viață, își măresc și cerințele de resurse naturale, care nu sunt regenerabile. De aceea, surse alternative de energie (solară, eoliană, atomică etc.) sau regenerabile sunt aduse în discuție chiar și de statele producătoare și exportatoare de petrol. Arabia Saudită, datorită diversificării economice și cerințelor interne de energie, urmărește construirea unui sector de energie regenerabilă (cu toate că are deja câteva proiecte întreprinse pentru putere solară, dar la scală redusă), dar cercetările în domeniu au conturat câteva bariere principale la dezvoltarea la o scală extinsă a acestor surse de energie, printre care se remarcă: transparența și claritatea cadrului legislativ, un cadru care să încurajeze investițiile sectorului privat în sursele regenerabile și angajamentul guvernării pentru investițiile necesare dezvoltării durabile a acestui sector de energie, ce presupune investiții atât în tehnologiile regenerabile, cât și în infrastructura necesară care să determine participarea sectorului privat de la nivelul regional și cel internațional.[22]

Mai mult decât atât, pierderile din veniturile propulsate de exportul de petrol s-au intensificat, întrucât țările consumatoare se orientează către combustibili precum gazul natural sau spre energia regenerabilă și tocmai de aceea Regatul Arabiei Saudite are nevoie de implementarea unor astfel de planuri, însă absența cadrului instituțional și legal, dar și regulile impuse de un sistem bazat pe energie regenerabilă pentru promovarea de durată a acestor alternative la resursele naturale neregenerabile nu își găsesc încă locul în sistemul actual al statului. [23]

Interdependența economică este unul dintre mecanismele care stimulează cooperarea internațională (bilaterală, multilaterală), dar generează și reevaluarea politicilor externe ale statelor sau, în cazuri mai rare, conflictul. Arabia Saudită – statul cu cele mai numeroase rezerve de petrol brut și cu o desăvârșită influență regională (GCC, OPEC) – are în față un viitor incert, fiind situată la intersecția dintre cele două mari puteri economice ale secolului XXI, Statele Unite ale Americii și Republica Populară Chineză și dependentă de ambele. Triunghiul acestor state presupune trei relații de interdependență: SUA – China, SUA – Arabia Saudită și China – Arabia Saudită.

În consecință, analiza realizată pe aceste trei axe pentru a urmării repercusiunile ulterioare ale acestor trei axe, sau trei direcții diferite, dar atât de asemănătoare, are câteva sisteme-cheie: sistem economic, resurse, putere, interes, stabilitate și prosperitate. Toate acestea se reflectă în relațiile binare, considerate separat, ale statelor abordate și reunite, în cele din urmă, într-o direcție singulară, cu anumite variații în funcție de valul mai puternic și orientarea sa. Marele gigant petrolier al Arabiei Saudite, Aramco, și cel al Chinei, Sinopec, au semnat un acord cadru de cooperare strategică, totodată. Tranzacția a fost estimată la o valoare cuprinsă între 1 miliard $ și 1,5 miliarde $. Regatul saudit, odată o națiune anticomunistă fervență și aliat apropiat al Statelor Unite, a stabilit relații diplomatice cu China în 1990.

Fostul președinte chinez Jiang Zemin a făcut prima vizită de stat la Riyadh în 1999. Relațiile dintre cele două națiuni s-au dezvoltat lent, dar mulți oficiali saudiți și întreprinderi consideră că ar trebui să existe legături mai largi cu China. Arabia Saudită este cel mai mare furnizor de petrol brut al chinezilor - Fondul Monetar Internațional menționează că din 2013, schimburile comerciale dintre cele două națiuni au crescut de la 1,28

miliarde $ americani în 1990 la 74 miliarde $ în 2012. Pe frontul militar, China a oferit regatului cu până la 60 de CSS-2 rachete balistice de rază intermediară în 1988, cu doi ani înainte de a fi stabilit relații diplomatice. Arabia Saudita operează, de asemenea, un DF-21, sistem de rachete balistice cu rază medie, ceea ce nu este privit cu ochi buni de către SUA.[24]

Fiind lipsită de capacitatea militară de a-și apăra interesele proprii pe termen lung în Golful Arab, China a părut mulțumită să lase Statele Unite să promoveze stabilitatea regională, făcând plimbări pe urmele militare lăsate de americani, deși au existat limite cu South China Morning Post, Zhuang Pinghui, [25]privire la ceea ce Beijing ar fi putut face, astfel, în mod independent. Desigur, în timp ce China este probabil fericită să joace rolul de spoiler împotriva eforturilor conduse de SUA pentru a izola Iranul din economia internațională, după ce a devenit principalul partener de export al Iranului, acest fapt conturează o o contradicție inerentă în abordarea chinezilor de către saudiți.

Cu alte cuvinte, China poate juca foarte abil în Arabia Saudită și Iran și, probabil, să rămână pe margine, deși Riyadhul înțelege că nu există garanții că Beijingul nu și-ar putea consolida relațiile cu Teheranul. În aceste condiții, create de incertitudine, saudiții sunt puțin probabil să riște o deconectare totală de SUA în favoarea Chinei, mai ales că Riyadul știe cum să-și proteja interesele naționale de securitate și și-a îmbunătățit acest proces într-o formă de artă. Începând cu anii 1960, membrii OPEC, cea mai mare parte din Orientul Mijlociu, au realizat o creștere economică rapidă prin comerțul cu energie la nivel mondial. Mai mult de 70 la sută din veniturile din export ale membrilor OPEC derivă din comerțul cu petrol.

Înainte de 2000, bunăstarea economică a exportatorilor de energie din Orientul Mijlociu, a depins de veniturile din exportul de energie din Europa de Vest și America de Nord. În primul deceniu al noului mileniu, cu toate acestea, exporturile de energie din Orientul Mijlociu s-au mutat rapid spre Asia. În 2013, mai puțin de 20 la suta din exporturile OPEC au mers în Europa de Vest și America de Nord, în timp ce aproape 70 la sută din exporturile de petrol au mers către economiile emergente din Asia. În același timp, China a devenit din ce în ce mai dependentă de petrolul străin, în special din Orientul Mijlociu. În 2013, China a importat 5,6 milioane de barili pe zi , a doua doar după SUA care ajungea la 7,7 milioane de barili / zi importați.

De asemenea, din totalul de petrolul de export al Chinei, țările din Orientul Mijlociu reprezintă o rezervă substanțială de 43 % din provizii. Arabia Saudită servește ca unicul cel mai mare partener de petrol comercial al Chinei și care furnizează 15 % din importurile totale anuale ale țării. Cinci din primii zece furnizori de petrol din China sunt situați în Orientul Mijlociu: Arabia Saudită, Emiratele Arabe Unite, Iran, Irak și Kuweit.[26]

Concluzii

Interdependența economică dintre state, intensificată prin avansarea neoliberalismului și extinderea procesului de globalizare este unul dintre elementele esențiale subliniate în prezentul studiu. Dar pentru a menține echilibrul în relațiile internaționale, promovat cel mai adesea prin cooperare, este necesară o concentrare a numeroși alți factori semnificativi în propulsarea acestei armonii mondiale.

Abordările optimiste, însă, nu sunt tocmai cele care au prioritate în cadrul acestei paradigme. Se remarcă, pe parcursul studiului de față, că fragilitatea economică este o caracteristiscă a oricărei societăți, dezvoltate sau mai puțin dezvoltate, care tinde să exprime dorința unui stat de supraviețuire în jocul actorilor internaționali, în primul rând prin respectul obținut prin influență și procesul decizional aflat în mâinile sale.

Cooperarea nu este suficientă în delimitările creionate de accelerarea fluxului de informații și metodelor de dezbatere a unor probleme ample, ceea ce atrage căutatea perpetuă a noi mijloace de integrare în acest curs sporit de evoluție, dar care să-și demonstreze și anumite calități esențiale, precum statornicia.

Cu toate acestea, asimetriile nu pot fi combătute în totalitate și lupta continuă de cercetare necesită o serie de revizuiri sau atragerea unor noi parteneri. Mediul internațional actual are aceste tendințe, de a se conduce după maniera în care unele modele sunt mai atractive decât altele și alte sisteme conțin anumite piese ce pot fi cooptate, perspective valabile și în cadrul interacțiunii dintre Occident și Orient.

Prezentul studiu ajunge, de asemenea, la concluzia că necesitatea unor relații economice de bun augur înte China și SUA este mai importantă decât bariera ideologică existentă între cele doua națiuni. Astfel, realismul politic american promovat cu ardoare în sec XX de către Henry Kissinger își găsește pe deplin întrebuințarea în sec XXI, China având nevoie de o piață de desfacere a produselor sale, la fel ca și SUA. Totuși, prin avanpostul său Arabia Saudită, SUA oferă Chinei hidrocarburii necesari dezvoltării sale economice, astfel încât în conceptul de interdependență economică SUA-China apare un dezechilibru de balanță în defavoarea Chinei. Cu atât mai mult putem spune că avântul economic chinez, denumit de către unii specialiști în domeniu eufemistic miracolul chinezesc, nu a fost resimțit de către populație, mulți chinezi continuând să trăiască în sărăcie și subdezvoltare. Astfel putem concluziona că sistemul comunist, deși aparent reformat, nu își poate depăși unele bariere ideologice și nu aduce bunăstarea necesară pentru largi pături ale populației, așa cum este cazul SUA sau a Uniunii

Europene. Interdependeța economică cu SUA va accelera inevitabil procesul de occidentalizare a Chinei, și implicit, și dorința de democratizare a societății, lucru care va da finalmente o lovitură serioasă regimului actual de la Beijing.

Note:

1. Robert Keohane și Joseph Nye, Power and Interdependence: World Politics in Transition (Boston: LittleBrown, 1989), ed. a 2-a, pp. 20-25;
2. *Ibidem*, pp. 25-28.
3. *Ibidem*, pp. 30-31.
4. East Asia Institute, Scott Snyder , Economic Interdependence, Alliance Cooperation, and Sino-U.S. Complex Interdependence (decembrie 2010), http://www.eai.or.kr/data/bbs/eng_report/2010122410381337.pdf;
5. Cohen, Saul Bernard. Geopolitics of the World System. NY: Rowman and Littlefield, 2003. p.59.
6. Flint, Colin și Peter J. Taylor. Political Geography: World-economy, Nation-state and Locality. UK: Pearson Education, 2007, pp. 30-35.
7. *Ibidem*, p. 36.
8. European Parliamentary Research Service , *The United States-China relationship Implications for the European Union* (octombrie 2013), http://www.europarl.europa.eu/RegData/bibliotheque/briefing/2013/130620/LDM_BRI(2013)130620_REV1_EN.pdf
9. European Parliamentary Research Service , *The United States-China relationship;*
10. Congressional Research Searvice (CRS), Wayne M. Morrison, *China-U.S. Trade Issues* (Februarie 2014), http://www.fas.org/sgp/crs/row/RL33536.pdf;
11. *Ibidem.*
12. *Ibidem.*
13. Nye, Joseph S. The Future of Power. NY: PublicAffairs, 2011, p. 70.
14. Ibidem, p. 72.
15. Alterman , Jon B.. China's Balancing Act in the Gulf (August 2013). CSIS. http://csis.org/files/publication/130821_Alterman_ChinaGulf_Web.pdf, p.14.
16. Ibidem, pp. 15-18.
17. Ibidem, pp. 18-26.
18. Lawrence, Susan V. *U.S.-China Relations: An Overview of Policy Issues* (august 2013). CRS. http://www.fas.org/sgp/crs/row/R41108.pdf; p.32.
19. Ibidem, p.33.
20. Council on Foreign Relations, *U.S.-China Relations,p.* 43;
21. Jeffrey D. Sachs și Warner M. Andrew, *The Curse of Natural Resources*, European Economic Review, 45 (2001):pp. 827-838;
22. EIA, *Today in Energy,* http://www.eia.gov/todayinenergy/detail.cfm?id=13251;
23. *Ibidem*
24. Ibidem
25. The Heritage Foundation, China Economic Freedom Index, http://www.heritage.org/index/country/china;
26. *Ibidem*

Bibliography:

Alterman , Jon B.. China's Balancing Act in the Gulf (August 2013). CSIS. http://csis.org/files/publication/130821_Alterman_ChinaGulf_Web.pdf

Cohen, Saul Bernard. Geopolitics of the World System. NY: Rowman and Littlefield, 2003

Congressional Research Searvice (CRS), Wayne M. Morrison, *China-U.S. Trade Issues* (Februarie 2014), http://www.fas.org/sgp/crs/row/RL33536.pdf

Council on Foreign Relations, *U.S.-China Relations* , http://www.cfr.org/china/us-relations-china-1949---present/p17698

East Asia Institute, Scott Snyder , Economic Interdependence, Alliance Cooperation, and Sino-U.S. Complex Interdependence (decembrie 2010) http://www.eai.or.kr/data/bbs/eng_report/2010122410381337.pdf

EIA, *Today in Energy,* http://www.eia.gov/todayinenergy/detail.cfm?id=13251

European Parliamentary Research Service , *The United States-China relationship Implications for the European Union* (octombrie 2013) http://www.europarl.europa.eu/RegData/bibliotheque/briefing/2013/130620/LDM_BRI(2013)130620_REV1_EN.pdf

European Parliamentary Research Service , *The United States-China relationship*

Flint, Colin și Peter J. Taylor. Political Geography: World-economy, Nation-state and Locality. UK: Pearson Education, 2007

Keohane, R., Nye, J., *Power and Interdependence: World Politics in Transition* (Boston: LittleBrown, 1989), second edition

Lawrence, Susan V. *U.S.-China Relations: An Overview of Policy Issues* (august 2013). CRS. http://www.fas.org/sgp/crs/row/R41108.pdf

Nye, Joseph S. The Future of Power. NY: PublicAffairs, 2011

Sachs , J.D. și Warner M. Andrew, (2001), *The Curse of Natural Resources*, European Economic Review

The Heritage Foundation, China Economic Freedom Index, http://www.heritage.org/index/country/china